

Datum
2023-05-19

Diarienummer
VON-2023/125.103

Handläggare
Elisa Reinikainen
08-535 300 00
Elisa.Reinikainen@huddinge.se

Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) - dnr 3.5.1-02103/2023

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 19 maj 2023, som sitt yttrande till Inspektionen för vård och omsorg, dnr 3.5.1-02103/2023.

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har konstaterat brister inom den kommunala hälso- och sjukvården i Huddinge kommun. Dessa brister består till exempel av otillräcklig kompetens och språkfärdigheter hos viss personal vid särskilda boenden för äldre. Andra brister som har observerats gäller dokumentation, hantering av läkemedel och delar av vården i livets slutskede.

IVO vill därför att nämnden beskriver hur de ska komma till rätta med dessa brister.

Sedan hösten 2022 har arbete pågått för att identifiera och utbilda personal som behöver förbättra sina språkkunskaper i svenska språket. Flera utbildningsinsatser har genomförts för att stärka kompetensen hos omsorgspersonalen. Ett utvecklingsarbete har också påbörjats för att förbättra dokumentationen.

En dokumentationsgranskning kommer att utföras av medicinskt ansvariga sjuksköterskor under hösten 2023 med fokus på vårdplaner, vård i livets slutskede och åtgärder efter läkemedelsgenomgångar. Syftet är att säkerställa korrekt dokumentation inom dessa områden.

IVO har begärt att nämnden vidtar åtgärder för att säkerställa att dokumentation av brytpunktssamtal vid vård i livets slutskede och läkemedelsgenomgång finns i de kommunala patientjournalerna. Det är regionens ansvariga läkare som är skyldiga att dokumentera dessa åtgärder och följa upp läkarens beslut.

Även om kommunen inte har ansvar för att tillhandahålla läkarinsatser, kommer de brister som IVO identifierat att diskuteras på samverkansmöten med ansvarig läkarorganisation för att hitta lösningar och förbättringsområden.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Socialförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn vxl 08-535 300 00

sof@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2023-05-19

Diarienummer
VON-2023/125.103

Beskrivning av ärendet

IVO har i den nationella tillsynen av äldreomsorgen begärt ut patientjournaler från samtliga som bor på kommunala särskilda boenden för äldre i landet från perioden 2019-01-01 till 2021-06-30 för granskning.

Journalgranskningen har skett maskinellt genom markörsbaserad granskning, vilket innebär att vissa ord söks i journaler. Som en fortsättning på denna tillsyn har IVO i mars 2023 intervjuat fem sjuksköterskor och fyra patienter på ett av Huddinge kommuns särskilda boenden för äldre. Dessutom har intervjuer hållits med ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården.

IVO har därefter beslutat om tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre som drivs av vård- och omsorgsnämnden. Se bilaga 1.

I denna tillsyn har följande områden granskats:

- Individuell bedömning och kompetensnivå
- Dokumentation och personalkontinuitet
- Läkemedelshantering
- Vård i livets slutskede

IVO konstaterar att det finns brister inom den kommunala hälso- och sjukvården i Huddinge kommun.

Bristerna som IVO har identifierat och begärt att nämnden redovisar är:

- Den personal som gör medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften och behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning.
- Dokumentationen sker inte enligt gällande regelverk och det finns inte en kontinuitet i personalgruppen som främjar en god vård.
- Läkemedelshantering sker inte på ett patientsäkert sätt.
- Vården i livets slutskede sker inte enligt gällande regelverk.

Redovisningen av hur bristerna ska avhjälpas och följas upp finns i bilaga 2.

Förvaltningens synpunkter

IVO har i sin tillsyn granskat flera av regionens ansvarsområden utan att ta del av informationen som finns i regionens journalsystem. IVO har enligt sin tidigare rapport (*Tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre: Delredovisning av resultat på nationell nivå avseende kommunernas hälso- och sjukvård, utgivet augusti 2022*) angett följande: ”På nationell nivå saknas i stor utsträckning motsvarande statistik och register som finns för den regiondrivna hälso- och sjukvården. IVO har därför i aktuell tillsyn huvudsakligen varit hänvisad till den information som finns i den kommunala hälso- och sjukvårdsjournalen.” IVO skriver vidare att: ”Det är läkaren som ordinerar och förskriver ett läkemedel. I denna del av tillsynen avser IVO även återkoppla resultat till regionerna.”

Förvaltningen anser att IVO i sin granskning och återkoppling tar del av information från vårdgivare som ansvarar för den granskande vården och att de

Datum
2023-05-19

Diarienummer
VON-2023/125.103

återkopplar resultatet till den huvudman och vårdgivare som har ansvaret för vården som granskats. Nämnden kan inte åtgärda brister inom den medicinska vård som regionen har ansvar för.

IVO skriver vidare att det i de kommunala patientjournalerna inte går att läsa att brytpunktssamtal har genomförts enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2011:7 kap.3 § 3. Föreskriften som IVO hänvisar till reglerar läkarens ansvar om att dokumentera sitt ställningstagande om den medicinska vården i livets slutskede. Brytpunktssamtal innebär ett samtal mellan ansvarig läkare eller tjänstgörande läkare och patient om ställningstagandet att övergå till palliativ vård i livets slutskede.

IVO konstaterar vidare i sitt beslut att även om ordet brytpunktssamtal inte förekommer i den kommunala patientjournalen utesluter det inte att dokumentationen om hur vården ska genomföras inte finns. IVO begär en redovisning av orsaken till att det i en del kommunens patientjournaler inte fanns ordet *brytpunktssamtal* eller *läkemedelsgenomgång* dokumenterade.

Förvaltningen menar att utföra läkemedelsgenomgångar eller brytpunktssamtal inte ingår i kommunens ansvar för hälso- och sjukvård. Regionen ansvarar för den medicinska vården och det är alltid en läkare som genomför en läkemedelsgenomgång och ett brytpunktssamtal. Insatserna ska dokumenteras i regionens dokumentationssystem avsedd för läkare. Läkariournaler kan sedan läsas av sjuksköterskorna via Nationell patientöversikt (NPÖ).

Sjuksköterskorna dokumenterar resultatet av läkarens genomförda insatser i de kommunala patientjournaler när det leder till omvårdnadsåtgärder eller ändring i läkemedelshandlingen. Sökorden som resultatet av läkemedelsgenomgångar dokumenteras under i Huddinge kommun är "*läkarkontakt*" eller "*rondanteckning*". Det finns inget sökord för läkarens utförda insatser såsom läkemedelsgenomgång och brytpunktssamtal i den av Socialstyrelsen rekommenderade klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF), utan dokumentationen sker under olika sökord i olika kommuner. Detta är en förklaring till att dessa ord inte ofta används i de kommunala patientjournalerna. Kommunens hälso-och sjukvårdsdokumentation är utformad utifrån kraven på den kommunala hälso- och sjukvården där omvårdnad och rehabilitering är professioner.

Förvaltningen kommer fortsätta sitt arbete för att åtgärda de brister som IVO och förvaltningen själva har identifierat. En utförligare presentation av hur detta arbete ska genomföras finns presenterat i bilaga 2.

Datum
2023-05-19

Diarienummer
VON-2023/125.103

Jenny Swärd
Socialdirektör

Ann-Christine Falck Brännström
Verksamhetschef

Bilagor

1. Beslut. Inspektionen för vård och omsorg, dnr 3.5.1-02103/2023. Tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre (SÄBO) som drivs av vård- och omsorgsnämnden i Huddinge kommun
2. Återrapportering till IVO - Tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre

Beslutet skickas till

Inspektionen för vård och omsorg (IVO), registrator@ivo.se